

KUOPIO

Kuopion kaupungin hallintosääntö

1.7.2026 lukien

Esitetyt muutokset
kaupunginhallitus 25.5.2026
kaupunginvaltuusto 8.6.2026

I OSA

Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

Kaupungin johtaminen

Toimielinorganisaatio

9 § Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Ympäristö- ja rakennuslautakunta vastaa elinvoiman toimialalla ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluista ympäristö- ja rakennusvalvonta -vastualueen alueellinen ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja alueellinen rakennusvalvonta palveluprosesseista.

Lautakunta vastaa tässä ominaisuudessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien alueella sekä Kuopion kaupungin alueella ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvan elintarvikevalvonnan, terveydensuojeluviranomaisen, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun tehtävistä sekä tupakkalainsäädännössä ja lääkelaisissa kunnalle säädetyistä lupa- ja valvontatehtävistä. Lautakunta toimii myös leirintäalueviranomaisena.

Lautakunnassa on 7 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

---

16 § Toimialat ja erilliset taseyksiköt

1.2 Ympäristö- ja rakennusvalvonta -vastuualue

- alueelliset ympäristönsuojelupalvelut alueellinen ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydenhuolto
- alueellinen rakennusvalvonta
- alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Henkilöstöorganisaatio

20 § Toimialajohtajat

Toimialajohtaja johtaa kaupunginjohtajan alaisena kaupungin kokonaiset huomioiden toimialan toimintaa kaupungin strategiassa asetettujen päämäärien saavuttamiseksi.

Elinvoiman toimialajohtaja

10. Toimii kaupunkirakennelautakunnan ja elinvoimajaoston esittelijänä ja vastaa päätösten täytäntöönpanosta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennuslautakunnan ja alueellisen jätelautakunnan, *työllisyysaluelautakunnan* sekä seudullisen joukkoliikennelautakunnan lupa- ja viranomaistehtäviä

Toimielinten ja luottamushenkilöiden tehtävät sekä toimivallan jako**27 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisovalta****Omaisuuksien hoito**

15. vastaa kaupungin omaisuuden hoitamisesta ja sitä koskevasta ohjeistuksesta
16. päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta, myymisestä ja kiinnittämisestä sekä kiinteän omaisuuden lunastushakemuksista
17. päättää irtaimen omaisuuden ostamisesta ja myymisestä lukuun ottamatta tytäryhteisöjen osakkeita, joista päättää kaupunginvaltuusto. *Tytäryhteisönä olevien kiinteistöyhtiöiden osakkeista päättää kuitenkin kaupunginhallitus.*
18. ellei tässä hallintosäännössä tai toimintasäännössä ole poikkeavasti määrätty.
19. päättää kaupungin riskienhallinnasta sekä päättää omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta

Muut asiat

20. antaa selityksen valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätöksen lopputulokseen
21. antaa luettelon valtuustolle viimeistään maaliskuussa edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä tehdyistä, valtuustossa päätettävistä kunnan jäsenten kunnan hallintoa koskevista aloitteista
22. päättää Kuopion seudun asuntolainatarpeesta valtion tukemalle asuntorakentamisen keskukselle tehtävästä esityksestä ja talokohtaisista aravalainavarauksista
23. huolehtii kuntien välisestä yhteistyöstä
24. johtaa kaupungin tiedottamista ja viestintää
25. päättää rakennusten ja huoneistojen vuokraamisesta kaupungin käyttöön ulkopuoliselta vuokranantajalta
26. päättää rakennusten purkamisesta
27. päättää Kuopion Tilapalvelut-taseyksikön toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seurata tavoitteiden saavuttamista
28. päättää Kuopion Tilapalvelut-taseyksikön talousarviosta ja suunnitelmasta
29. laatii Kuopion Tilapalvelut-taseyksikön erillistilinpäätöksen
30. hyväksyy kaupungin hankintalinjauksista ja päättää hankinnoista, jotka eivät kuulu kaupungin muun viranomaisen tehtäviin

31. hyväksyä perussopimuksen, osakassopimuksen tai vastaavan sopimuksen muutokset muulloin kuin yhteisöä perustettaessa
32. nimeää strategisten työryhmien jäsenet keskuudestaan. Strategisen työryhmän jäsenenä voi olla myös kaupunginhallituksen varajäsen
33. Päättää kaupunkistrategiaa toimeenpanevat strategiset kärkihankkeet
34. Päättää kehittämis- ja yhteistyöhankkeista kaupunkiorganisaation ulkopuolisten tahojen kanssa, kun kaupungin kustannukset ovat 100 000 euroa tai enemmän

28 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja ratkaisovalta

Konsernijaosto on kaupunginhallituksen alainen jaosto.

Konsernijaosto vastaa yhteisiin palveluihin sijoittuvien vastuualueiden toiminnan järjestämisestä sekä huolehtii kaupungin omistajaohjauksesta.

Omistajaohjaus

Jaoston tehtävänä on huolehtia kaupungin liikelaitosten ja niiden kuntayhtymien, yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden sekä muiden yhteisöjen omistajaohjauksesta, toiminnan ohjaamisesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai sopimukseen perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Edellä mainitun tehtävänsä lisäksi jaoston tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymää konserniohjetta ja muita konsernia koskevia ohjeita noudattaen

1. määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin
2. valita kaupungin edustajat kaupungin organisaation ulkopuoliseen hallintoon
3. päättää kaupungin ennakkokäsityksen antamisesta konserniohjeen edellyttämässä asioissa ja ohjeiden antamisesta kaupunkia yhteisöissä ja säätiöissä edustaville henkilöille sekä osakkeenomistajalle kuuluvan äänivallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä
4. valmistella esitys kaupunginhallitukselle ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen kutsumiseksi
5. huolehtia omistajaohjauksen kehittämisestä
6. kaupungin yhteisten palvelujen toimintaa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista

Kuopion Tila-palvelut taseyksikkö

7. valmistelee hallitukselle päätettäväksi Kuopion Tilapalvelut taseyksikön talousarviosta ja suunnitelmasta
8. laatii kaupunginhallitukselle Kuopion Tilapalvelut taseyksikön erillistilinpäätöksen

Muu toimivalta

9. myöntää helpotuksen tai vapautuksen yksittäistapauksissa kaupungille tulevan maksun tai saatavan suorittamisesta
10. hyväksyy avustusten yleiset maksatus- ja valvontaohjeet
11. päättää virastojen ja laitosten aukioloajoista vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta
12. päättää kaupungin ilmoitusten julkaisemisesta
13. päättää tilojen ja niiden käyttöön liittyvien palveluiden ja muiden suoritteiden hinnoitteluperiaatteista sekä kaupungin hallinnassa olevien rakennusten, huoneistojen ja niihin liittyvien alueiden vuokraamisesta ja vuokraehdoista
14. päättää kaupunginhallituksen tekemiin henkilöstölinjauksiin pohjautuen henkilöstöhallintoon kuuluvista ohjelmista, suunnitelmista ja raporteista
15. päättää rakennushankkeiden ja liikuntapaikkojen hankesuunnittelun käynnistämisestä
16. valmistelee kaupunginhallitukselle rakennushankkeiden ja liikuntapaikkojen hankesuunnitelmat.
17. huolehtia kunnan johtokeskuksen sekä väestönsuojien toimintavalmiudesta ja ylläpidosta

Pöytäkirjanpitäjänä toimii jaoston määräämä henkilö.

---

30 § Lautakunnan ja jaoston yleistehtävät

Lautakunnan ja jaoston yleistehtävät

Yleisen johtamis- ja valvontatehtävän lisäksi lautakunta ja jaosto

1. vastaa asiakkaiden palvelutarpeiden selvittämisestä sekä palvelujen järjestämisestä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seuraa ja raportoi niiden saavuttamisesta
2. arvioi palvelun tuottamisen laatua ja kustannuksia
3. valmistelee kaupunginvaltuustolle palveluverkkosuunnitelman.
4. hyväksyy palvelusopimukset
5. arvioi strategisten työryhmien asettamien toimenpiteiden vaikutusta toimintaan
6. Päättää toimivaltaansa kuuluvista kehittämis- ja yhteistyöhankkeista kaupunkiorganisaation ulkopuolisten tahojen kanssa, kun kaupungin kustannukset ovat 100 000 euroa tai enemmän
7. päättää lautakunnan tai jaoston toimivaltaan kuuluvista taksoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista
8. päättää vastuualueensa hankinnoista ja niiden kilpailuttamisesta sekä hyväksyy hankinnoista tehtävät sopimukset, ellei toimivallasta ole muuta määrätty
9. päättää osaltaan vahingonkorvauksen myöntämisestä ja kaupungille suoritettavan korvauksen hyväksymisestä
10. päättää hallinnassaan olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta liiketoimintaa lukuun ottamatta
11. päättää yksittäistapauksessa maksusta vapauttamisesta

12. edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa lautakunnan tai jaoston toimivaltaan kuuluvissa asioissa
13. huolehtii muista vastuualueelleen kuuluvista tehtävistä, ellei niitä ole määrätty muulle viranomaiselle
14. päättää tehtäväalueensa avustusten ja vastaavan luonteisten yhteistyösopimusten periaatteista ja näiden myöntämisestä
15. toimii kuntalain 51 §:n mukaisena kuntien yhteisenä toimielimenä silloin kun yhteistoiminnassa järjestettäviä palveluja koskevassa sopimuksessa on niin sovittu
16. vastaa Kuopion kaupungin järjestämistä varten kuntien välisessä yhteistoimintasopimuksessa sovitusta tehtävistä.
17. päättää rakennushankkeiden ja liikuntapaikkojen tarveselvityksistä
18. esittää rakennushankkeiden ja liikuntapaikkojen hankesuunnittelun aloittamista
19. *Ympäristö- ja rakennuslautakunta, Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Savo-Pielisen jätelautakunta sekä työllisyysaluelautakunta hyväksyvät käyttösuunnitelman omalta osaltaan.*

31 § Kaupunkirakenne-, hyvinvoinnin edistämisen ja sivistyslautakunnan sekä jaostojen yleistehtävät

Lautakunnan ja jaoston yleistehtävien lisäksi kaupunkirakenne-, hyvinvoinnin edistämisen sekä sivistyslautakunnan sekä jaostojen yleistehtäviin kuuluu

1. osallistuu strategian valmisteluun ja tekee esityksen toimialan talousarvioksi
2. hyväksyy toteuttamisohjelman ja käyttösuunnitelman sekä arvioi niiden sen toteutumista
3. päättää saatavien tileistä poistamisesta

---

34 § Ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvallat

Lautakunta vastaa edellä 16 §:n 1.2 kohdassa mainituista tehtävistä *ympäristö- ja rakennusvalvonta -vastuualueen alueellinen ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja alueellinen rakennusvalvonta palveluprosesseista.*

Lautakunta vastaa tässä ominaisuudessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien alueella sekä Kuopion kaupungin alueella elintarvikevalvonnan, terveydensuojeluviranomaisen, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun tehtävistä.

Niiden asioiden lisäksi, joiden ratkaiseminen voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaan kuuluu yllä mainituille viranomaisille, lautakunnan tehtävänä on

1. edistää eri viranomaisten yhteistyötä lautakunnan toimialaan liittyvien tehtävien hoidossa sekä kaupunginhallituksen apuna sovittaa yhteen kaupungin eri viranomaisten ympäristönsuojelu- ja terveydenedistämistyötä

2. avustaa maankäytön suunnittelua ympäristöselvityksissä
3. valmistella kaupunginhallitukselle toimialaansa kuuluvat kaupungin lausunnot
4. huolehtia ympäristön tilan seurannasta ja välittää ympäristöä koskevaa tietoa kuntalaisille ja muille viranomaisille
5. edistää luonnon- ja maisemansuojelua sekä luonnonvirkistyskäyttöä
6. antaa ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaiset kunnan ympäristönsuojelumääräykset
7. päättää luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista sekä antaa Suonenjoen ja Kuopion kaupunkien lausunnot luonnonsuojelulain mukaisista rauhoitushakemuksista
8. huolehtia kaupunkien omistamien luonnonsuojelualueiden ja -kohteiden hoidon suunnittelusta ja toteutuksen valvonnasta sekä hakea hoitotoimenpiteiden edellyttämät luvat
9. tehdä esitykset ja antaa kaupunkien lausunnot maasto- ja vesiliikennelakien mukaisissa rajoitus- ja kieltoasioissa
10. toimia maa-aineslain tarkoittamana Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien lupa- ja valvontaviranomaisena
11. toimia Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien alueella rakentamislain 53 §:n mukaisena lupaviranomaisena
12. osallistua Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien jätepolitiikan ja jätehuoltomääräysten valmisteluun
13. päättää rakentamislain 59 §:n mukaiset vähäiset poikkeamat sekä seuraavat rakentamislain 57 §:n mukaiset vähäistä suuremmat poikkeamiset:
  - a. poikkeaminen rakentamislain 29–41 §:ien (olennaiset tekniset vaatimukset) koskevista säännöksistä
  - b. poikkeaminen Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä
  - c. poikkeaminen kunnan rakennusjärjestyksen määräyksistä lukuun ottamatta rakennusjärjestyksen 10–14 pykälien mukaisia poikkeamisia
  - d. rakentamislain 10 §:n mukaisen väliaikaisen rakennuksen paikallaan pysyttäminen yli kymmenen vuoden ajan
14. valvoa, huolehtia rakentamislain 142 §:n mukaisesta valvonnasta, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset
15. päättää erillisestä rakentamislain 43 § mukaisesta sijoittamisluvasta asemakaavoitetulla alueella
16. päättää rakentamislain 132 § 2 momentin nojalla asemakaava-alueella ojan tekemisestä tai ojitusta varten tarpeellisen suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamisesta toisen alueelle
17. toimia Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien alueilla alueidenkäyttölain 103 d ja 103 k §:ien tarkoittamana kunnan monijäsenenä toimielimenä sekä toimia Suonenjoen kaupungin alueella alueidenkäyttölain 103 j §:n tarkoittamana kunnan monijäsenenä toimielimenä
18. käyttää Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien alueilla alueidenkäyttölain 182 §:n mukaista hallintopakkoa alueidenkäyttölain 103 d, 103 f, 103 j ja 103 k §:ien mukaisissa asioissa

19. toimia kunnan määrämänä monijäsenisenä toimielimenä hulevesihaitan poistamiseksi, kun hulevesihaitta ontontilla;
20. huolehtia ulkoilulain tarkoittamista Kuopion ja Suonenjoen leirintäalueviranomaisen tehtävistä
21. huolehtia erityislaeissa, asetuksissa sekä muissa säännöksissä kunnalle määrätyistä elintarvike- ja terveydensuojelunviranomaistehtävistä;
22. huolehtia tupakkalain kunnalle osoitetuista viranomaistehtävistä Kuopion kaupungin alueella
23. huolehtia lääkelaissa mainittujen nikotiinikorvaushoitoon tarkoitettujen lääkevalmisteiden myynnin valvonnasta kaupoissa, huoltoasemilla ja kioskeissa sekä käsitellä ko. vähittäismyyntiluvat Kuopion kaupungin alueella
24. huolehtia eläinlääkintähuoltolain tarkoittamista kunnan viranomaistehtävistä sekä suojelulain eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaisesta talteen otettujen eläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä Kuopion kaupungin alueella
25. vastata asiakkaiden palvelutarpeiden selvittämisestä sekä palvelujen järjestämisestä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seurata ja raportoida niiden saavuttamisesta
26. osallistua strategian valmisteluun ja esittää palvelutarpeet talousarvion valmistelua varten
27. hyväksyä toteuttamishjelma ja käyttösuunnitelma sekä arvioida niiden toteutumista
28. arvioida palvelun tuottamisen laatua ja kustannuksia
29. hyväksyä palvelusopimukset
30. arvioida strategisten työryhmien asettamien toimenpiteiden vaikutusta toimintaan
31. päättää lautakunnan toimivaltaan kuuluvista taksoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä lautakunnan toimialaan kuuluvien avustusten myöntämisestä
32. päättää lautakunnan hankinnoista ja niiden kilpailuttamisesta sekä hyväksyä hankinnoista tehtävät sopimukset
33. päättää osaltaan vahingonkorvauksen myöntämisestä ja kaupungille suoritettavan korvauksen hyväksymisestä
34. päättää hallinnassaan olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta liiketoimintaa lukuun ottamatta
35. päättää yksittäistapauksessa maksustavapauttamisesta
36. päättää saatavien tileistä poistamisesta
37. edustaa Kuopion kaupunkia sekä ympäristönsuojeluviranomaisena ja rakennusvalvontaviranomaisena Suonenjoen kaupunkia ja käyttää niiden puhevaltaa lautakunnan toimivaltaan kuuluvissa asioissa
38. toimia ympäristönsuojelulain 156 d §:n tarkoittamana kunnan toimivaltaisena viranomaisena.

35 § Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvallta

Lautakunta vastaa edellä 16 §:ssä luetelluista sivistystoimialan tehtävistä 2.3

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta toimii vastuualueensa lainsäädännön mukaisena kunnan viranomaisena ja vastaa lakien mukaisesta toiminnasta. Niiden asioiden lisäksi, joiden ratkaiseminen säännösten ja määräysten mukaan kuuluu lautakunnalle, lautakunnan tehtävänä on

1. päättää hallinnassaan olevien tilojen vuokraamisessa noudatettavista periaatteista
2. vastaa museokokoelmien säilymisen turvaamisesta museokokoelmina, mikäli museo lakkaa toimintansa.
3. päättää museon toimintaa ohjaavista säännöistä museolain 2 § 3 kohdan mukaisesti.
4. päättää museokeskuksen toimintasuunnitelmasta.
5. *Toimii museolain luvun 3 mukaisena alueellisen vastuumuseon ylläpitäjänä.*
6. hyväksyä toimialaa koskevat hankesuunnitelmat, mikäli hankkeen kustannusarvio on alle kaksi (2) miljoonaa euroa.
7. toimia lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:n mukaisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona
8. vastata poikkihallinnollisesta ja monitoimijaisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöstä.
9. toimia lisäksi lain ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) 5 §:n mukaisena ehkäisevän päihdetyön toimielimenä.
10. asettaa pitäjäraadit Pitäjäkokousten tekemien esitysten pohjalta
11. huolehtia viestinnästä ja yhteydenpidosta pitäjäraateihin ja muihin sidosryhmiin.
12. antaa vuosittaisen arvion lähidemokratian toteutumisesta ja kehittämisestä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle
13. huolehtia hyvien väestösuhteiden foorumin toteutumisesta ja seurannasta

36 § Sivistyslautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvallta

Lautakunta vastaa edellä 16 §:ssä luetelluista toimialan tehtävistä 2.1-2.2.

Sivistyslautakunta toimii vastuualueensa lainsäädännön mukaisena kunnan viranomaisena ja vastaa lakien mukaisesta toiminnasta. Niiden asioiden lisäksi, joiden ratkaiseminen säännösten ja määräysten mukaan kuuluu lautakunnalle, lautakunnan tehtävänä on

1. toimia kunnan varhaiskasvatuslain 50 §:n mukaisena monijäsenenä toimielimenä.
2. toimia monijäsenenä toimielimenä perusopetuslaissa ja lukiolaissa määriteltyjen toimielimen käsittelyä vaativien kurinpidollisten toimien osalta
3. toimia varhaiskasvatuslain 55 §:n mukaisena valvontaviranomaisena.
4. toimia oppivelvollisuuslain mukaisena asuinkunnan valvontaviranomaisena
5. toimia vastuullisena järjestäjänä lain taiteen perusopetuksesta mukaisesti
6. toimia lain vapaasta sivistystyöstä mukaisena kansalaisopiston ylläpitäjänä
7. päättää esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen lukuvuoden työpäivistä

8. päättää esi- ja perusopetuksen oppilasalueista, niiden perusopetuksen koulujen 1. ja 7. luokalle otettavien oppilaiden määrästä, joissa on tarpeen rajoittaa toissijaista oppilaaksiottoa
9. seurata alueen ammatillisen koulutuksen järjestämistä ja kehittämistä
10. nimetä kansalaisopiston neuvottelukuntaan edustajansa
10. päättää kansalaisopiston kurssipaikan epäämisen perusteista
11. päättää monijäsenisen toimikunnan asettamisesta ammatillisessa koulutuksessa olevan oppivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä
12. valmistella kaupunginvaltuustolle kaupunkistrategiaa tukeva kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma

---

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

44 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja tai strategia- ja viestintä vastualueen johtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päättä asiasta.

Kaupunginjohtaja, toimialajohtaja tai strategia- ja viestintä vastualueen johtaja tekee normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiseen toimivaltaansa kuuluvat päätökset kaupungin poikkeusolojen johtoryhmässä johtoryhmän jäsenen tai kokoukseen osallistuvan asiantuntijan esittelystä.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida 40 §:ään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

44 § Tämän luvun säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa sekä niihin valmistautumisessa.

45 § Poikkeusolot ja normaaliolojen häiriötilanteet

Häiriötilanteilla tarkoitetaan tässä luvussa tapahtumia ja tilanteita, jotka edellyttävät kaupungin johtamisessa tai palvelutuotannossa normaaliloista poikkeavia toimenpiteitä, tehtäviä ja toimivaltuuksia.

Poikkeusoloja ovat valmiuslaissa määritellyt tilanteet.

45 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi

kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan, toimialajohtajan ja strategia- ja viestintä vastualueen johtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 40 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi.

Erytistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja kaupungin kuultuaan johtokeskuksen johtoryhmää.

Kaupunginhallitus voi – vahvistamisen sijaan – sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

46 § Erytistoimivallan käyttöönottoaminen

Normaaliolojen häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää normaaliolojen hallintosäännön määrittelemästä toimivallasta poiketen päätösvaltaa peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, milloin asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialojen välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, viestintää tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Kuopion kaupungissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa. Erytistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja kaupungin kuultuaan johtokeskuksen johtoryhmää. Erytistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija tekee normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiseen toimivaltaansa kuuluvat päätökset kaupungin poikkeusolojen johtoryhmässä johtoryhmän jäsenen tai kokoukseen osallistuvan asiantuntijan esittelystä.

47 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 40 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kunnanhallituksella on oikeus päättää niistä

asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja, sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kunnanhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

Toimivalta henkilöstöasioissa

48 § Määräysten soveltaminen

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

Tämän hallintosäännön määräyksiä noudatetaan, ellei ~~kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa, laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta, työsopimuslaissa~~, muussa laissa tai muussa hallinto- ~~johto-~~ tai toimintasäännössä muuta määrätä.

Viranhaltijan toimivalta määrätään tässä hallintosäännössä hänen hallinnollisen asemansa perusteella.

Viranhaltijoiden ja henkilöstön hallinnollinen asema on seuraava:

- Kaupunginjohtaja
- Toimialajohtaja
- Vastuualuejohtaja
- Palvelupäällikkö
- Lähiesihenkilö
- Henkilöstö

Johtajien ja esihenkilöiden tehtävistä määrätään tämän hallintosäännön 3 luvussa.

Henkilöstöasioista vastaavana toimii henkilöstöjohtajan määräämä viranhaltija.

---

50 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Päätösvaltaa virka- tai työsopimussuhteisen henkilöstön palvelukseen ottamisessa voi käyttää vain toimielin tai viranhaltija, jolle tämä toimivalta on delegoitu hallinto- tai toimintasäännöllä.

Vakituiseen ja määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottaminen edellyttää täyttölupaa, ellei toisin ole määrätty. Täyttölupamenettelystä ja sen piiriin kuuluvista viroista ja tehtävistä päättää kaupunginjohtaja.

Liite

1.7.2026

Asianro 9864/00.01.01/2025

Kaupunginjohtaja myöntää täyttöluvan palvelussuhteeseen ottamiseen lukuun ottamatta toimialoja.

Toimialajohtaja myöntää täyttöluvan palvelussuhteeseen ottamiseen toimialallaan.

Palvelukseen ottavat viranomaiset ovat

- kaupunginvaltuusto, joka ottaa palvelukseen kaupunginjohtajan ja tarkastuspäällikön
- kaupunginhallitus, joka ottaa palvelukseen toimialajohtajat, kaupunkisuunnittelujohtajan, yhteisten palvelujen toimialan ja strategian ja viestinnän vastualueen vastualuejohtajat, ympäristöjohtajan ja rakennustarkastajan
- lautakunta *tai jaosto*, joka ottaa palvelukseen toimialansa vastualuejohtajat ja muun toimialansa henkilöstön

Määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottamisesta määrätään kunkin toimialan toimielimen hyväksymällä toimintasäännöllä.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määrittämisestä ja työsuhteeseen ottava viranomainen sopii koeajasta.

---

57 § Virkavapaan ja työloman myöntäminen, keskeyttäminen, peruuttaminen, virkamatkamääräyksen antaminen ja koulutukseen osallistuminen

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien oma-aloitteiseen ja työtehtäviin vain välillisesti liittyvään koulutukseen osallistumisen palkka- ja muista eduista.

Kaupunginhallitus, ~~tai~~ lautakunta *tai jaosto* päättää alaisensa vastualuejohtajan oma-aloitteiseen ja työtehtäviin vain välillisesti liittyvään koulutukseen osallistumisen palkka- ja muista eduista.

Vastualuejohtaja päättää muiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden oma-aloitteiseen ja työtehtäviin vain välillisesti liittyvään koulutukseen osallistumisen palkka- ja muista eduista.

Tiedonhallinta ja asiakirjahallinto

68 § Lautakunnan ja jaoston tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta *ja jaosto* huolehtii oman toimialansa tietoaineistojen ja asiakirjatietojen käsittelynsuunnittelusta ja toteuttamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimialan sisällä vastuu tietoaineistosta ja asiakirjatiedoista määräytyy tehtävävastuiden mukaan. Lautakunta *ja jaosto* nimeää toimialalla tiedonhallinnan vastuuhenkilöt.

II OSA

Talous ja valvonta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

88 § Lautakunnan ja jaoston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja jaosto vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

III OSA

Valtuusto

Valtuuston toiminta

91 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustolla on kaksi varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerintehtävistä huolehtii hallintojohtaja ja/tai kaupunginlakimies-lakiasianpäällikkö, ellei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokoukset

107 § Puheenvuorojen käyttäminen

Puheenvuoron saaneen on puhuttava paikaltaan tai puhujakorokkeelta.

Puhujan on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Jos valtuutettu poikkeaa puheessaan asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Mikäli valtuutettu ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos valtuutettu ilmeisen tarpeettomasti

pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kokouksen sujuvan kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta niin, että ryhmäpuheenvuoro saa kestää enintään 6 minuuttia ja muu puheenvuoro enintään 3 minuuttia sekä *repliikki-* ja kannatuspuheenvuoro enintään 30 sekuntia. *Repliikki- ja kannatuspuheenvuorossa ei tule esittää muuta kuin välittömästi edelliseen puheenvuoroon liittyviä selvityksiä, oikaisuja tai asian kannatusta.* Tarvittaessa puheenjohtaja voi määritellä puheenvuorojen pituuden toisin.

IV OSA

Päätöksenteko- ja hallintomenettely

Kokousmenettely

125 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla

---

146 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi. Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito-

ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta *tai jaosto* voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

Muut määräykset

150 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan asiakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa hallintojohtaja tai kaupunginlakimies *lakiasianpäällikkö*, jollei kaupunginhallitus ole päättänyt toisin.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan allekirjoittaa esittelijä ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

151 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, kaupunginlakimies *lakiasianpäällikkö* tai hallintojohtajan valtuuttama viranhaltija.

Liite

1.7.2026

Asianro 9864/00.01.01/2025

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 182 111

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7